

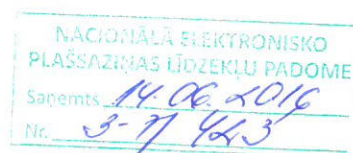
Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei

Neatkarīgo producentu grupas "Studija 3KM" TV raidījuma "Latgaliešu valodas statuss" izvērtējums. *(mācīs, apācīs, māīs)*

"Studija 3KM" ir profesionāli funkcionējoša jaunu, bet jau pieredzējušu neatkarīgu producentu grupa, kura veiksmīgi pēdējo piecu gadu laikā ir strādājusi TV jomā Daugavpilī, Latgalē un Latvijā kopumā. Mans viedoklis par "Studija 3KM" un raidījuma "Latgaliešu valodas statuss" izvērtējums ir balstīts gan manā iepriekšējā sadarbības pieredzē ar producentu grupas biedriem kā universitātes docētājam, gan arī raidījuma kvalitātēs un saiknēs ar sabiedriskā pasūtījuma mērķiem.

Raidījums "Latgaliešu valodas statuss" pašos pamatos ir saistīts ar sabiedriskā pasūtījuma prioritātēm. Raidījums ir producēts latgaliešu valodā un tā mērķis ir skaidrot latgaliešu valodas lomu Latvijas laikmetīgajā kultūrā un tās lietojuma juridiskos, ētiskos un komunikatīvos aspektus. Raidījumā aktualizēti daži no pretrunīgi vērtējamiem latgaliešu valodas pielietojuma gadījumiem publiskajā telpā nesenā pagātnē, piemēram, 12.Saeimas deputāta Jura Viļuma svinīgais zvērests latgaliešu valodā vai Kārsavas novada izvietotās ielu norādes latgaliešu valodā. Tomēr raidījuma veidotāji neaprobežojas ar virspusēju aktualitāšu uzskaitījumu, bet profesionāli atklāj raidījumā aktualizēto latgaliešu valodas lietojamības problemātiku mūsdienu Latvijā, intervējot iesaistītās personas, kultūras nozares pārstāvjus, literātus, filologus, juristus un pašvaldības ierēdņus.

Raidījums nodrošina aktualizētās tēmas objektīvu un neatkarīgu tvērumu un atspoguļo iesaistītās sabiedrības viedokļu daudzveidības atainojumu. Latgaliešu valoda joprojām ir neskaidrs un bieži vien nepamatoti aizspriedumaini uztverts fenomens Latvijas laikmetīgajā kultūrā. Raidījumam ir izglītojoša raidījuma pazīmes, kura ietvaros tiek veicināta gan pilsoniska izpratne par latgaliešu valodu un kultūru, gan arī tiek atklāti un diskutēti latgaliešu valodas lietojamības tiesiskie pamati.

Tādejādi raidījums ir nepastarpināti saistīts ar lokālās kultūrvides identitātes apzināšanos, kultūras vērtību popularizēšanu, saglabāšanu un lietošanu.

Raidījuma saturs kopumā atbilst mūsdienu TV standartiem un sabiedriskā pasūtījuma kritērijiem. Redaktora darbu un raidījuma producēšanu var vērtēt kā teicami paveiktu. Neskatoties uz to, ka raidījumā galvenokārt ir izmantota latgaliešu valoda, tomēr raidījumam raksturīgs padziļināts tēmas tvērums un tas ir samērā vienkārši nolasāms jebkuram latviešu valodu zinošām indivīdam.

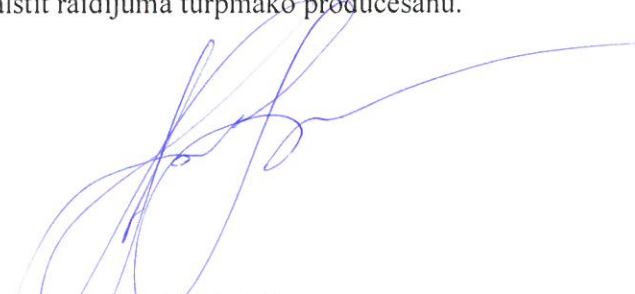
Formālie kritēriji ir ievēroti un tie atbalsta raidījuma potenciālu pārraidīšanu nacionālā komerciālā elektroniskajā plašsaziņas līdzekļa programmas ietvaros, kas tiek raidīta zemes apraidē ciparu formātā neaizsargatā jeb nekodēt pakalpojuma veidā visā Latvijas teritorijā. Scenārija dramaturģija ir nepastarpināti saistīta ar raidījuma priekšmetu. Raidījuma režija ir profesionāli paveikta un apliecina autoru ieguldītā darba apjomu tapšanas stadijā. Scenārija dramaturģija ir konstruēta atbilstoši raidījuma iecerei un ar izveidoto ritmu balsta vēstījuma nodošanu medijpastarpinātā komunikācijā. Vēstījuma dinamika ir neliela, tomēr tas atbilst raidījuma mērķiem, scenārijam un izvēlētajam formātam. Krāsu scenogrāfija ir ieturēta pieklusinātā tonālā gammā, kas konotē sapņaino, romantisko un eksotisko citādo. Raidījuma grafiskais noformējums ir atstāts ļoti minimālistisks, gan raidījuma nosaukums, gan paskaidrojošie teksti raidījuma laikā ir askētiski īstenoti, tekstu krāsa, šrifti un izmēri ir neuzbāzīgi, bet tomēr labi pamanāmi.

Operatora darba kvalitāte un tehniskie risinājumi nerada šaubas par neatkarīgo producentu grupas tehniskajām kompetencēm, bet gluži pretēji - veiksmīgi izmantotie ar dronu iegūtie kadri, piefilmējumi, montāžas radītais ritms, skaņas dzidrums atstāj pārlicinošu iespaidu un palīdz noturēt skatītāja interesi visa raidījuma garumā.

Jau iepriekš minēju, ka raidījums pievēršas pretrunīgi vērtētiem latgaliešu valodas pielietojuma gadījumiem publiskajā telpā Latvijā un arī skaidro latgaliešu valodas juridiskos un kultūras aspektus, kas nodrošina raidījuma oriģinalitāti. Raidījuma saturiskā kvalitāte ir vērtējama kā augsta, ko nodrošina autoru veiktā priekšizpēte un kompetences par reģionālām kultūras aktualitātēm, viedokļu līderiem un lēmējiem. Latgaliešu valodas lietojums ir literāri korekts.

Raidījuma vadītājs ir izvēlēts atbilstoši raidījuma specifikai, ko galvenokārt ierāmē labas latgaliešu valodas prasmes. Tomēr raidījuma vadītāja prasmes uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību un harizma ir vērtējamas teicami. Arī raidījuma laikā sniegtā informācija ir pietiekami dziļa un līdzdalība satura komunikācijā ir vērā ņemama. Grūti izvērtēt raidījuma vadītāja spēju reaģēt neordinārās situācijās, jo raidījuma formāts pagaidam neliecina par šādu situāciju rašanos. Noslēgumā velos atzīmēt, ka raidījuma vadītājs atstāj pozitīvu iespaidu un ķemeņa valodas prasmes, prasmes vadīt intervijas un diskusijas kā arī improvizācijas prasmes liecina par potenciālu arī turpmāk augt profesionāli un radīt saturu ar paliekošu pievienoto vērtību.

Kopuma raidījumu vērtēju kā teicami īstenotu un izcili atbilstošu sabiedriskā pasūtījuma mērķiem. Aicinu Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi atbalstīt raidījuma turpmāko produkcēšanu.

Dr.paed., Doc. Alnis Stakle
studiju programmu “Multimediju komunikācija” un
“Fotogrāfija” vadītājs
Komunikācijas studiju katedra,
Rīgas Stradiņa universitāte

+371-26366612
alnisstakle@yahoo.com